

Bibliografia

I. Źródła i wydawnictwa źródłowe

1. Źródła rękopiśmienne

KRAKÓW

Biblioteka Jagiellońska:

Spuścizna i papiery po Romualdzie Hubem, rkps 5012.

Muzeum Narodowe. Biblioteka Czartoryskich:

Teki Pstrokońskiego, rkps 3345, 3347.

POZNAŃ

Archiwum Państwowe:

Wójcikiewicz K., *Materiały do „Kodeksu dyplomatycznego miasta Wielunia (1369-1635)”*, Poznań 1938-1939, rkps 187.

WARSZAWA

Archiwum Główne Akt Dawnych:

1. Archiwum Publiczne Potockich, rkps 304.
2. Archiwum Skarbu Koronnego. Rejestry poborowe województwa sieradzkiego z lat 1489-1577; 1515-1570.
3. Księga sądowa grodzka wieluńska z lat 1466-1467, 1476, 1488. Inscriptiones.
4. Księgi sądowe grodzkie ostrzeszowskie. Inscriptiones, ks. I-IV.
5. Księgi sądowe grodzkie sieradzkie, ks. VIII-X, XII, XVIII, XIX-XX, XXIV-XXV, XXVII, XXIX-XXX.
6. Księgi sądowe grodzkie sieradzkie. Inscriptiones, ks. I-II, XVII.
7. Księgi sądowe grodzkie wieluńskie. Inscriptiones, ks. I-VIII.
8. Księgi sądowe podkomorskie wieluńskie. Inscriptiones, ks. I, VII.
9. Księgi sądowe ziemskie ostrzeszowskie. Inscriptiones, ks. I-III.
10. Księgi sądowe ziemskie sieradzkie, ks. VII, XIII.
11. Księgi sądowe ziemskie szadkowskie, ks. VI.
12. Księgi sądowe ziemskie wieluńskie. Inscriptiones, ks. I.
13. Księgi sądowe ziemskie wieluńskie. Inscriptiones, relationes et decreta, ks. I-II.

14. Metryka Koronna. Księgi wpisów z lat 1147-1572, ks. XII, XIV, XVII, XXIII, XXIV, LIV, LXVI, LXX, LXXIV, LXXIX.
15. Zbiór dokumentów pergaminowych, nr 464, 736, 756, 3490.

WŁOCLAWEK

Archiwum Diecezjalne:

Acta Consistoris Wielunensis, t. I-II.

2. Źródła drukowane

Die ältesten grosspolnischen Grodbücher, wyd. J. Lekszycki, t. I, Leipzig 1887.

Acta capitulorum nec non iudiciorum ecclesiasticorum selecta, wyd. B. Ulanowski, vol. II: *Acta iudiciorum ecclesiasticorum dioecesis Gneznensis et Poznaniensis (1403-1530)*; vol. III, pars I: *Acta iudiciorum ecclesiasticorum dioecesis Plocensis, Wladislaviensis et Gneznensis (1422-1533)*, Kraków 1902-1908.

Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z Archiwum tak zwanego bernardyńskiego we Lwowie, wyd. K. Liske, t. II, XIX, Lwów 1870-1906.

Antiquissimi libri iudiciales Cracouiensis, wyd. B. Ulanowski, [w:] SPPP, t. VIII, cz. 1-2, Kraków 1884-1886.

Boniecki A., *Herbarz polski*, t. I-III, V, VII, X-XIII, XV-XVI, Warszawa 1899-1913.

Codex diplomaticus Silesiae, t. VI: *Registrum St. Wenceslai. Urkunden rorzüglich zur Geschichte Oberschlesiens nach einem Copialbuch von Oppeln und Ratibor in Auszügen mitgetheilt und Namens des Verein für Geschichte und Alterthum Schlesiens*, wyd. C. Grünhagen, W. Waltenbach, Breslau 1865; t. X: *Urkunden des Klosters Kamenz*, wyd. P. Pfoth, Breslau 1881.

Codex epistolaris Vitoldi magni ducis Lithuaniae 1376-1430, wyd. A. Prochaska, Kraków 1882.

Corpus inscriptionum Poloniae, t. II: *Województwo sieradzkie*, red. R. Rosin, wyd. A. Szymczakowa, J. Szymczak, Warszawa-Lódź 1981.

Długosz J., *Annales seu cronicae incliti Regni Poloniae*, ks. X, Warszawa 1985; ks. X i XI, Warszawa 1997; ks. XI i XII, Warszawa 2001; ks. XII: *1445-1461*, Kraków 2003.

Długosz J., *Insignia seu clenodia regis et regni Poloniae*, [w:] *Opera omnia*, wyd. A. Przeździecki, t. I, Kraków 1887

Długosz J., *Liber beneficiorum dioecesis Cracoviensis*, t. II, [w:] *Opera omnia*, t. VIII, Kraków 1864.

Dodatek o rodzinie Długosza, [w:] Bobrzyński M., Smolka S., *Jan Długosz. Jego życie i stanowisko w piśmiennictwie*, Kraków 1893.

Dodatki – B: Akta, [w:] Hube R., *Prawo polskie w XIV wieku. Sądy, ich praktyka i stosunki prawne w Polsce ku schyłkowi XIV wieku*, Warszawa 1886.

Geschichtsquellen der Hussitenkriege, wyd. C. Grünhagen, [w:] *Scriptores rerum Silesiacarum*, t. VI, Breslau 1871.

Indeks studentów Uniwersytetu Krakowskiego w latach 1400-1500, opr. J. Zathej, J. Reichan, Wrocław-Gdańsk 1974.

Inscriptiones clenodiales ex libris iudicialibus palatinatus Cracouiensis, wyd. B. Ulanowski, [w:] SPPP, t. VII, z. 3, Kraków 1886.

Kalendarz krakowski, [w:] MPH, wyd. A. Bielowski, t. II, Lwów 1872.

Knigi polskoj koronnoj metriki XV stoletija. Matricularum Regni Poloniae codices saeculo XV conscripti, t. I, wyd. A. Mysłowski i W. Gromiczny, Warszawa 1914.

Kodeks dyplomatyczny Małopolski, wyd. F. Piekosiński, t. I, III, Kraków 1876-1887.

Kodeks dyplomatyczny Polski, t. II, cz. 2, t. III, wyd. J. Bartoszewicz, Warszawa 1852-1858.

Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski, t. II-III, wyd. I. Zakrzewski, Poznań 1877-1878; t. V, wyd. F. Piekosiński, Poznań 1905; t. VI, wyd. A. Gąsiorowski, H. Kowalewicz, Poznań 1982; t. VII, A. Gąsiorowski, R. Walczak, Poznań 1985; t. VIII-IX, wyd. A. Gąsiorowski, T. Jasiński, Poznań 1989-1991; t. XI, wyd. A. Gąsiorowski, T. Jasiński, T. Jurek, I. Skierska, Poznań 1999.

Kopiarz dokumentów konwentu Paulinów w Wieruszowie, cz. II: *Treść dokumentów Kopiarza*, opr. J. Zbudniewek, ABMK. T. XXVII, cz. 1, 1974.

Księga ziemska kaliska 1400-1409, wyd. T. Jurek, Poznań 1991.

Księga ziemska poznańska 1400-1407, wyd. K. Kaczmarczyk, K. Rzycki, Poznań 1960.

Liber quitantiarum regis Casimiri ab a. 1484 ad a. 1488, [w:] TPaw., t. II, Warszawa 1897.

Łaski J., *Liber beneficiorum archidioecesis Gnesnesnensis*, wyd. J. Łukowski, J. Korytkowski, t. II: *Archidiakonaty: kaliski, wieluński, łowicki, łączycki*, Gnieźno 1881.

Matricularum Regni Poloniae summaria excussis codicibus, qui in Chartophylacio Maxima Varsoviensis asservantur, wyd. T. Wierzbowski, cz. I-IV, Warszawa 1905-1912.

- Metryka Uniwersytetu Krakowskiego z lat 1400-1508*, wyd. A. Gąsiorowski, T. Jurek, I. Skierska, wsp. R. Grzesik, t. I: *Tekst*, Kraków 2004.
- Nieznane zapiski heraldyczne średniowieczne, głównie sieradzkie*. wyd. S. Łaguna, F. Piekosiński, AKH, t. VIII, 1898.
- Okolski S., *Orbis Polonus*, t. III, Kraków 1645.
- Polska XVI wieku pod względem geograficzno-statystycznym. Wielkopolska*, t. II, wyd. A. Pawiński, [w:] ZD, t. XIII, Warszawa 1883.
- Rachunki dworu króla Władysława Jagielly i królowej Jadwigi z lat 1388-1420*, wyd. F. Piekosiński, Kraków 1896.
- Rachunki królewskie z lat 1471-1472, 1476-1478*, wyd. S. Gawęda, Z. Perzanowski, A. Strzelecka, Wrocław-Kraków 1960.
- Regesta i materiały*, [w:] M. Bobrzyński, S. Smolka, Jan Długosz. *Jego życie i stanowisko w piśmiennictwie*, Kraków 1893.
- Rodzina. Herbarz szlachty polskiej*, opr. S. Uruski, t. VII, XII, Warszawa 1910-1915.
- Spis dóbr skonfiskowanych z powodu niesłużenia wyprawy z roku 1497*, [w:] *Materiały do dziejów pospolitego ruszenia z lat 1497 i 1509*, wyd. A. Pawiński, S. Kutrzeba, Kraków 1901.
- Trzydzieści jeden nie drukowanych oryginałów pergaminowych archiwum diecezjalnego we Włocławku z drugiej połowy XV w. Trzecie ćwierćwiecze*, wyd. S. Librowski, ABMK, t. LVII, 1988.
- Wybór zapisek sądowych kaliskich z lat 1409-1416*, wyd. B. Ulanowski, AKH, t. III, Kraków 1886.
- Wyciągi z najstarszych ksiąg sądowych dawnej ziemi krakowskiej*, wyd. A.Z. Helcel, [w:] SPPP, t. II, Kraków 1870.
- Zapiski herbowe z dawnych ksiąg ziemskich przechowywanych w archiwach radomskim i warszawskim*, opr. K. Potkański, AKH, t. III, 1886.
- Zbiór dokumentów małopolskich*, cz. I, wyd. S. Kuraś; cz. V-VII, wyd. I. Sułkowska-Kuraś, S. Kuraś, Wrocław 1962-1975.
- Zbiór dokumentów OO. Paulinów w Polsce*, z. 1: 1328-1464, wyd. J. Fijałek, Kraków 1938.
- Zbiór dokumentów zakonu Paulinów w Polsce*, t. I: 1464-1524, opr. J. Zbudniewek, Warszawa 2004.

II. Opracowania

Antoniewicz M., *Mikołaj Kornicz Siestrzeniec, sławny burgrabia będziński*, Katowice 1987.

Antoniewicz M., *Pochodzenie, krąg rodzinny i związki Jana Długosza z pograniczem wieluńsko-malopolskim*, „Roczniki Długoszowe”, nr 1, 2003.

Antoniewicz M., *Zamki na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. Geneza – Funkcje – Konteksty*, Kielce 1998.

Bardach J., Leśniodorski B., Pietrzak M., *Historia państwa i prawa polskiego*, Warszawa 1979.

Bieniak J., *Oporowski Mikołaj h. Sulima*, [w:] PSB, t. XXIV, Wrocław 1979.

Bieniak J., *Rozmaitość kryteriów badawczych w polskiej genealogii średnio-wiecznej*, [w:] *Genealogia – problemy metodyczne w badaniach nad polskim społeczeństwem średniowiecznym na tle porównawczym*, red. J. Hertel, Toruń 1982.

Biskup M., *Wokół „landshuckiego wesela” 1475 roku*, [w:] M. Biskup, K. Górski, *Kazimierz Jagiellończyk. Zbiór studiów o Polsce drugiej połowy XV wieku*, Warszawa 1987.

Czerniatowicz J., *Masłowski (Maslovius) Franciszek h. Samson*, [w:] PSB, t. XX, Wrocław 1975.

Czwojdrak B., *Powiązania genealogiczne Hanusza i Jana Mężyka z Dąbrowy herbu Wadwicz z Rogowskimi herbu Działosza i Długoszami herbu Wieniawa*, [w:] SPŚ, red. S. K. Kuczyński, t. X, Warszawa 2004.

Gąsiorowski A., *Raczyński Wyszek (Wisław)*, [w:] PSB, t. XXIX, Wrocław 1986.

Goździk J., *Ród Wieruszów herbu Wierusz (w XIV-XVI w.). Studium genealogiczno-osadnicze i polityczne*, maszynopis w Katedrze Historii Polski Średniowiecznej Instytutu Historii Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 1973.

Górska-Gołaska K., *Kopanica*, [w:] SHGWP, red. A. Gąsiorowski, cz. II, z. 2, opr. K. Górska-Gołaska, T. Jurek, J. Luciński, G. Rutkowska, I. Skierska, Poznań 1991.

Grabarczyk T., Nowak, T., *Dokument władz miejskich Wielunia w sprawie ugody z arcybiskupem gnieźnieńskim z 1526 r.*, „Rocznik Wieluński”, t. V, 2005 (w druku).

Grygiel J., *Życie i działalność Zygmunta Korybutowicza. Studium z dziejów stosunków polsko-czeskich w pierwszej połowie XV w.*, Wrocław 1988.

Horwat J., *Księstwo opolskie i jego podziały do 1532 r. Książęta. Miasta. Kościół. Urzędy. Własność prywatna*, Rzeszów 2002.

Jabłońska L., *Świeccy i duchowni w paulińskich dokumentach fundacyjnych i erekcyjnych z lat 1382-1453*, SC, t. XIV, 1994.

Jurek T., *Krąg rodzinny starosty wielkopolskiego Wierzbięty (1352-1369), czyli początki rodu Niesobiów*, „Genealogia. Studia i Materiały Historyczne”, t. I, 1991.

Jurek T., *Obce rycerstwo na Śląsku do połowy XIV w.*, Poznań 1996.

Jurek T., *Znowu o Wierzbięcie z Palowic*, „Genealogia. Studia i Materiały Historyczne”, t. IV, 1994.

Kajzer L., *Dwory obronne Wieluńskiego w XIII-XVII wieku*, AUL. FA, t. VI, 1984.

Kamiński A., *Kobyłański (Kobyleński) Domarat z Kobylan h. Grzymała*, [w:] PSB, t. XIII, Wrocław 1967.

Kamiński A., *Kobyłański (Kobyleński) Jakub z Kobylan h. Grzymała*, [w:] PSB, t. XIII, Wrocław 1967.

Kamiński A., *Myszkowski Piotr*, [w:] PSB, t. XXII, Wrocław 1977.

Karwowski S., *Grabów w dawnej ziemi wieluńskiej*, Poznań 1890.

Kiryk F., *Kobyłański (Kobyleński) z Kobylan Jan h. Grzymała*, [w:] PSB, t. XIII, Wrocław 1967.

Kiryk F., *Mediolański (Madalenski, Medelanski, Mediolański, Medolanski, Meduski, Modulanski) Piotr*, [w:] PSB, t. XX, Wrocław 1975.

Kiryk F., *Mężyk Jan z Dąbrowy h. Wadwicz*, [w:] PSB, t. XX, Wrocław 1975.

Koczy L., *Dzieje miasta Wieruszowa*, Poznań 1930.

Konikowski H., *Jan Długosz (1415-1480)*, ZC, t. XIV, 1984.

Kowska H., *Oporowski Andrzej h. Sulima*, [w:] PSB, t. XXIV, Wrocław 1979.

Kowska H., *Radoszewski (Radoszowski, Boksa-Radoszewski) Jerzy h. Oksza*, [w:] PSB, t. XXIX, Wrocław 1986.

Kowska H., *Russocki (Rusocki) Mikołaj h. Korab*, [w:] PSB, t. XXXIII, Wrocław 1991.

Kozierowski S., *Badania nazw topograficznych na obszarze dawnej wschodniej Wielkopolski*, t. I-II, Poznań 1928.

Kozierowski S., *Badania nazw topograficznych na obszarze dawnej zachodniej i środkowej Wielkopolski*, Poznań 1928.

Kozierowski S., *Badania nazw topograficznych Starej Wielkopolski*, Poznań 1939.

Kozierowski S., *Obce rycerstwo w Wielkopolsce XIII-XVI wieku*, Poznań 1929.

Krzyżaniakowa J., Ochmański J., *Władysław II Jagiełło*, Wrocław 1990.

Krzyżanowski J., *Kobyłański (Kobyleński, Kobyliński) Krzysztof h. Grzymała*, [w:] PSB, t. XIII, Wrocław 1967.

Kurtyka J., *Kobylany*, [w:] SHGWK, opr. S. Chmielewski, K. Górską-Gołąska, J. Kurtyka, J. Laberschek, Z. Leszczyńska-Skrętowa, J. Luciński, F. Sikora, red. A. Gąsiorowski, F. Sikora, cz. II, z. 4, Kraków 1993.

Kurtyka J., *Topory, Starekonie i Okszyce. W sprawie związków międzyrodowych w XIII i XIV wieku*, KH, 1992, z. 2.

Laberschek J., *Potencjał obronny ziemi wieluńskiej i fragmentów ziemi krakowskiej i sieradzkiej pod rządami księcia Władysława Opolczyka 1370-1391*, [w:] *Między Północą a Południem. Sieradzkie i Wieluńskie w późnym średnio-wieczu i czasach nowożytnych*, red. T. J. Horbach, L. Kajzer, Sieradz 1993.

Laberschek J., *Wojna króla Władysława Jagielly z księciem opolskim Władysławem. Batalia o odzyskanie Olsztyna, Częstochowy, Kłobucka, Krzepic i Wielunia w 1391 r.*, ACz, 1993.

Laberschek J., *Wyprawa zbrojna króla Władysława Jagielly na krakowsko-wieluńskie posiadłości księcia Władysława Opolczyka w 1391 r.*, [w:] SPŚ, red. S. K. Kuczyński, t. VI, Warszawa 1994.

Leitgeber S., *Masłowscy herbu Samson*, maszynopis w Gabinecie Genealogiczno-Heraldycznym na Zamku Królewskim w Warszawie, Puszczykówko 1963.

Leitgeber S., *Skrzyńscy herbu Zaręba*, maszynopis w Gabinecie Genealogiczno-Heraldycznym na Zamku Królewskim w Warszawie, Puszczykówko 1957.

Leitgeber S., *Trzciny herbu Okrza*, maszynopis w Gabinecie Genealogiczno-Heraldycznym na Zamku Królewskim w Warszawie, Puszczykówko 1960.

Leitgeber S., *Wierzchleyscy herbu Berszten II*, maszynopis w Gabinecie Genealogiczno-Heraldycznym na Zamku Królewskim w Warszawie, Puszczykówko 1964.

Leitgeber S., *Zdrowscy herbu Oksza*, maszynopis w Gabinecie Genealogiczno-Heraldycznym na Zamku Królewskim w Warszawie, Puszczykówko 1970.

Leszczyńska-Skrętowa Z., *Głupców*, [w:] SHGWK, opr. S. Chmielewski, K. Górka-Gońska, J. Kurtyka, J. Laberschek, Z. Leszczyńska-Skrętowa, J. Luciński, F. Sikora, red. A. Gąsiorowski, F. Sikora, cz. I, z. 4, Wrocław 1987.

Luciński J., *Grodzisk*, [w:] SHGWP, red. A. Gąsiorowski, cz. I, z. 4, opr. T. Jurek, J. Luciński, G. Rutkowska, I. Skieska, Poznań 1993.

Materiały do słownika geograficzno-historycznego dawnych ziem łęczyckiej i sieradzkiej do 1400 roku, cz. I-II, opr. S. Zajęzowski, S. M., Zajęzowski, Łódź 1966-1970.

Mosingiewicz K., *Ród Gryfów w ziemi sądeckiej do połowy XV wieku*, SH, t. XXIII, 1980, z. 3.

Możejko B., *Przynależność rodowa Stańczyka z Rudy, Słupska i Gródka*, RPTH, t. II (XIII), 1995.

Nagielski M., *Potocki Jan h. Szreniawa*, [w:] PSB, t. XXVIII, Wrocław 1983.

Niesiecki K., *Herbarz polski*, wyd. J. N. Bobrowicz, t. V, IX, Lipsk 1840-1842.

Nowak T., *Dzieje Mokrska i okolicznych wsi do połowy XVI wieku*, [w:] *Monoografia gminy Mokrosko*, red. T. Olejnik, Wieluń 2004.

Papée F., *Długosz Jan (1415-1480)*, [w:] PSB, t. V, Kraków 1939-1946.

Paprocki B., *Herby rycerstwa polskiego*, wyd. J. Turowicz, Kraków 1858.

Patykiewicz W., *Materiały do dziejów terenów diecezji częstochowskiej. Archidiaconat wieluński*, CWD, t. VI, 1958.

- Piekosiński F., *Heraldyka polska wieków średnich*, Kraków 1899.
- Piekosiński F., *Rycerstwo polskie wieków średnich*, t. II, Kraków 1896.
- Piotrowicz K., *Długosz Jan h. Wieniawa*, [w:] PSB, t. V, Kraków 1939-1946.
- Piotrowicz K., *Długosz Jan młodszy*, [w:] PSB, t. V, Kraków 1939-1946.
- Piotrowicz K., *Długosz Janusz h. Wieniawa*, [w:] PSB, t. V, Kraków 1939-1946.
- Poczet rodów szlachty polskiej wieków średnich*, opr. F. Piekosiński, RTH, t. II, z. 1, 1910.
- Rosin R., *Dzieje Praszki do początku XIX wieku*, [w:] *Nad górną Prosną. Monografia Praszki*, red. T. Krzemiński, Łódź 1999.
- Rosin R., *Masłowski Gabriel h. Samson*, [w:] PSB, t. XX, Wrocław 1975.
- Rosin R., *Ziemia wieluńska w XII-XVI w. Studia z dziejów osadnictwa*, Łódź 1961.
- Rozbiór krytyczny „Annalium Poloniae” Jana Długosza*, red. J. Dąbrowski, t. I, Wrocław 1961.
- Semkowicz W., *Nagana i oczyszczenie szlachectwa w Polsce w XIV i XV wieku*, Lwów 1899.
- Senkowski J., Słowikowski T., *Hińcza z Rogowa*, [w:] PSB, t. IX, Wrocław 1960.
- Sikora F., *Góra*, [w:] SHGWK, opr. S. Chmielewski, K. Górską-Gołąska, J. Kurtyka, J. Laberschek, Z. Leszczyńska-Skrętowa, J. Luciński, F. Sikora, red. A. Gąsiorowski, F. Sikora, cz. I, z. 4, Wrocław 1987.
- Sikora F., *Gródek*, [w:] SHGWK, opr. S. Chmielewski, K. Górską-Gołąska, J. Kurtyka, J. Laberschek, Z. Leszczyńska-Skrętowa, J. Luciński, F. Sikora, red. A. Gąsiorowski, F. Sikora, cz. II, z. 1, Wrocław 1989.
- Słownik historyczno-geograficzny ziemi wieluńskiej w średniowieczu*, opr. R. Rosin, Warszawa 1963.
- Sowina U., *Sieradz. Układ przestrzenny i społeczeństwo miasta w XV-XVI w.*, Warszawa-Sieradz 1991.
- Sperka J., *Urzędnicy Władysława Opolczyka na Rusi (1372-1378). Spisy*, [w:] SPŚ, red. S. K. Kuczyński, t. X, Warszawa 2004.
- Sperka J., *Urzędnicy Władysława Opolczyka w księstwie wieluńskim (1370-1391). Spisy*, [w:] *Średniowiecze polskie i powszechne*, red. I. Panic, J. Sperka, t. 3, Katowice 2004.
- Sperka J., *Wojny Władysława Jagiełły z księciem opolskim Władysławem (1391-1396)*, Cieszyn 2003.
- Sperka J., *Z dziejów wojen Władysława Jagiełły z księciem opolskim Władysławem. Działania wojenne w latach 1393-1394*, [w:] *Cracovia – Polonia – Eu-*

ropa. *Studia z dziejów Średniowiecza ofiarowane Jerzemu Wyrozumskiemu w 65. rocznicę urodzin i 40. pracy naukowej*, Kraków 1995.

Szymczakowa A., *Szlachta sieradzka w XV wieku. Magnifici et generosi*, Łódź 1998.

Urzędnicy dawnej Rzeczypospolitej XII-XVIII wieku. Spisy, red. A. Gąsiorowski, t. II, z. 1: *Urzędnicy łęczyccy, sieradzcy i wieluńscy XII-XV w. Spisy*, opr. J. Bieniak, A. Szymczakowa, Wrocław 1985; z. 2: *Urzędnicy województw łęczyckiego i sieradzkiego XVI-XVIII w. Spisy*, opr. E. Opaliński, H. Żerek-Kleszcz, Kórnik 1993; t. III, z. 1: *Urzędnicy województwa ruskiego XIV-XVIII w. (Ziemie halicka, lwowska, przemyska, sanocka). Spisy*, opr. K. Przyboś, Wrocław 1987; z. 2: *Urzędnicy województwa belskiego i ziemi chełmskiej XIV-XVIII w. Spisy*, opr. H. Gmiterek, Wrocław 1992; t. IV, z. 1: *Urzędnicy małopolscy XII-XV w. Spisy*, opr. J. Kurtyka, T. Nowakowski, F. Sikora, A. Sochacka, P. K. Wojciechowski, B. Wyrozumska, Wrocław – Warszawa- Kraków 1990; z. 5: *Burgrabowie zamku krakowskiego XIII-XV wieku. Spisy* opr. W. Bukowski, Wrocław 1999; t. VI, z. 2: *Urzędnicy kujawscy i dobrzyńscy XVI-XVIII w. Spisy*, opr. K. Mikulski, Wrocław 1990; t. X: *Urzędnicy centralni i nadworni Polski XIV-XVIII w. Spisy*, opr. K. Chłapowski, S. Ciara, Ł. Kądziela, T. Nowakowski, E. Opaliński, G. Rutkowska, T. Zielińska, Kórnik 1992.

Wiesiołowski J., *Fundacje paulińskie XIV i XV wieku na tle ruchu fundacyjnego klasztorów w Polsce*, SC, t. VI, 1985.

Wiśniewski J., *Jan Długosz i jego związki z ziemią częstochowsko-wieluńsko-siewierską*, ZC, t. XIV, 1984.

Wojciechowski L., *Najstarsze klasztory paulinów w Polsce. Fundacja. Uposażenie, rozwój do około 1430 roku*, SC, t. XI, 1991.

Wojciechowski L., *Ród Wieruszów do początku XV wieku*, [w:] *Ludzie i herby w dawnej Polsce*, red. P. Dymmel, Lublin 1995.

Województwo sieradzkie i województwo łęczyckie w drugiej połowie XVI wieku, cz. II: *Komentarz. Indeksy*, red. H. Rutkowski, [w:] *Atlas Historyczny Polski*, red. S. Trawkowski, Warszawa 1998.

Z dziejów Grabowa nad Prosną, red. B. Polak, M. Rezler, Kalisz 1990.

Zajączkowski S. M., *Majątności Wężyków w Sieradzkim od końca XIV w. do początku XVI w.*, [w:] *Personae – colligationes – facta*, Toruń 1991.

Zbudniewek J., *Kopiarz dokumentów konwentu Paulinów w Wieruszowie*, cz. I: *Kopiarz wieruszowski jako źródło historyczne*, ABMK, t. XXVI, 1973.

Zielińscy G i J., *Wiadomości o rodzie Świnków oraz rodowód pochodzącej od nich rodziny Zielińskich herbu Świnka*, cz. I, Toruń 1880.

Żebrowski T., *Pochodzenie i genealogia rodziny Zielińskich herbu Świnka ze Skepego do początku XVII w.*, NP., nr 4/109, 1981.

III. Wykaz stosowanych skrótów

ABMK	- „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”
AC	- <i>Acta capitulorum...</i>
ACW	- ADW. Acta Consistoris Wielunensis
ACz	- „Almanach Częstochowy”
ADW	- Archiwum Diecezjalne we Włocławku
AGAD	- Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie
AGZ	- <i>Akta grodzkie i ziemskie...</i>
AKH	- „Archiwum Komisji Historycznej”
APP	- AGAD. Archiwum Publiczne Potockich
ASK	- AGAD. Archiwum Skarbu Koronnego
AUL. FA	- „Acta Universatis Lodziensis. Folia Archaeologica”
CDP	- <i>Codex diplomaticus Poloniae</i>
CDS	- <i>Codex diplomaticus Silesiae</i>
CEV	- <i>Codex epistolaris Vitoldi...</i>
CIP	- <i>Corpus Inscriptionum Poloniae</i>
CWD	- „Częstochowskie Wiadomości Diecezjalne”
GO	- AGAD. Księgi sądowe grodzkie ostrzeszowskie
GS	- AGAD. Księgi sądowe grodzkie sieradzkie
GSI	- AGAD. Księgi sądowe grodzkie sieradzkie. Inscriptiones
GW	- AGAD. Księga sądowa grodzka wieluńska z lat 1466-1467, 1476, 1488. Inscriptiones
GWI	- AGAD. Księgi sądowe grodzkie wieluńskie. Inscriptiones
Hube	- <i>Spuścizna i papiery po Romualdzie Hubem</i>
KDM	- <i>Kodeks dyplomatyczny Małopolski</i>
KDP	- <i>Kodeks dyplomatyczny Polski</i>
KDW	- <i>Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski</i>
KH	- „Kwartalnik Historyczny”
Koz. Włkp.	- Kozierowski S., <i>Badania nazw topograficznych Starej Wielkopolski</i>
Koz. wsch.	- Kozierowski S., <i>Badania nazw topograficznych na obszarze dawnej wschodniej Wielkopolski</i>
Koz. zach.	- Kozierowski S., <i>Badania nazw topograficznych na obszarze dawnej zachodniej i środkowej Wielkopolski</i>

KZK	- <i>Księga ziemska kaliska</i>
KZP	- <i>Księga ziemska poznańska</i>
MK	- AGAD. Metryka Koronna. Księgi wpisów z lat 1147-1572
MPH	- <i>Monumenta Poloniae Historica</i>
MRPC	- <i>Matricularum Regni Poloniae codices saeculo XV conscripti</i>
MRPS	- <i>Matricularum Regni Poloniae summaria</i>
NP	- „Notatki Płockie”
PSB	- <i>Polski słownik biograficzny</i>
PW	- AGAD. Księgi sądowe podkomorskie wieluńskie. Inscriptiones
RP	- AGAD. ASK. Rejestry poborowe województwa sieradzkiego
RPTH	- „Rocznik Polskiego Towarzystwa Heraldycznego”
RTH	- „Roczniki Towarzystwa Heraldycznego we Lwowie”
SC	- „Studia Claromontana”
SH	- „Studia Historyczne”
SHGWK	- <i>Słownik historyczno-geograficzny województwa krakowskiego</i>
SHGWP	- <i>Słownik historyczno-geograficzny województwa poznańskiego</i>
SHGZW	- <i>Słownik historyczno-geograficzny ziemi wieluńskiej</i>
SPPP	- <i>Starodawne Prawa Polskiego Pomniki</i>
SPŚ	- <i>Spółczeństwo Polski Średniowiecznej</i>
SRS	- <i>Scriptores Rerum Silesiacarum</i>
TP	- Kraków. Muzeum Narodowe. Biblioteka Czartoryskich. Teki Pstrokońskiego
TPaw.	- Teki Pawińskiego
U	- <i>Urzędnicy dawnej Rzeczypospolitej XII-XVIII w. Spisy</i>
ZC	- „Ziemia Częstochowska”
ZDM	- <i>Zbiór dokumentów małopolskich</i>
ZDP	- AGAD. Zbiór dokumentów pergaminowych
ZDZP I	- <i>Zbiór dokumentów OO. Paulinów w Polsce. 1328-1464</i>
ZDZP II	- <i>Zbiór dokumentów Zakonu Paulinów w Polsce</i>
ZO	- AGAD. Księgi sądowe ziemskie ostrzeszowskie. Inscriptiones
ZS	- AGAD. Księga sądowa ziemska sieradzka
ZSZ	- AGAD. Księga sądowa ziemska szadkowska
ZW	- AGAD. Księgi sądowe ziemskie wieluńskie. Inscriptiones, relationes et decreta
ZWI	- AGAD. Księgi sądowe ziemskie wieluńskie. Inscriptiones
ZD	- <i>Zróżdła dziejowe</i>

SPIS MAP

Mapa 1. Podział pow. wieluńskiego na subregiony.....	11
Mapa 2. Posiadłości szlacheckie w zachodniej części pow. wieluńskiego.....	13
Mapa 3. Posiadłości szlacheckie w północnej części pow. wieluńskiego.....	65
Mapa 4. Posiadłości szlacheckie we wschodniej części pow. wieluńskiego...	145
Mapa 5. Posiadłości szlacheckie w południowej części pow. wieluńskiego...	205

SPIS ILUSTRACJI

Ryc. 1 Herb ziemi wieluńskiej z połowy XV w.

Ryc. 2 Bernstein

Ryc. 3 Doliwa

Ryc. 4 Działosza

Ryc. 5 Frangebarg

Ryc. 6 Grzymała

Ryc. 7 Janina

Ryc. 8 Jastrzębiec

Ryc. 9 Korab

Ryc. 10 Larysza

Ryc. 11 Nałęcz

Ryc. 12 Niesobia

Ryc. 13 Oksza

Ryc. 14 Ostoja

Ryc. 15 Owad

Ryc. 16 Poraj

Ryc. 17 Samson

Ryc. 18 Sulima

Ryc. 19 Szoff

Ryc. 20 Szreniawa

Ryc. 21 Świnka

Ryc. 22 Topór

Ryc. 23 Wadwicz

Ryc. 24 Wąż

Ryc. 25 Wieniawa

Ryc. 26 Wierusz

Ryc. 27 Zaręba

Ryc. 1 Herb ziemi wieluńskiej z połowy XV w.

Ryc. 2 Bernstein

Ryc. 3 Doliwa

Ryc. 4 Działosza

Ryc. 5 Frangebarg

Ryc. 6 Grzymała

Ryc. 7 Janina

Ryc. 8 Jastrzębiec

Ryc. 9 Korab

Ryc. 10 Larysza

Ryc. 11 Nałęcz

Ryc. 12 Niesobia

Ryc. 13 Oksza

Ryc. 14 Ostoja

Ryc. 15 Owad

Ryc. 16 Poraj

Ryc. 17 Samson

Ryc. 18 Sulima

Ryc. 19 Szoff

Ryc. 20 Szreniawa

Ryc. 21 Świnka

Ryc. 22 Topór

Ryc. 23 Wadwicz

Ryc. 24 Wąż

Ryc. 25 Wieniawa

Ryc. 26 Wierusz

Ryc. 27 Zareba